

Πρότυπο για τον Σχεδιασμό Ενότητας Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας

Γνωστικό αντικείμενο: Γλώσσα		Τάξη: Προσχολική Αγωγή (Νηπιαγωγείο)
Ενότητα/Κεφάλαιο	Project για τα Συναισθήματα και τη Φύση	
Αριθμός μαθημάτων/ χρόνος	1 μάθημα, 4 διδακτικές ώρες	
Στόχοι		
Γνώση	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να μπορούν να αποδώσουν περιληπτικά μια ιστορία που διαβάζει ο/η νηπιαγωγός 2. Να μπορούν να χρησιμοποιήσουν σύντομο και περιεκτικό προφορικό λόγο 3. Να εξασκηθούν στον Ενικό - πληθυντικό 	
Κατανόηση	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης 2. Να διερευνούν κριτικά το θέμα της σχέσης του ανθρώπου με τη φύση και τις συνέπειες που μπορεί να προκύψουν από αυτή την αλληλεπίδραση και για τα δυο μέλη του οικοσυστήματος 3. Να οδηγηθούν σε εξωτερίκευση των συναισθημάτων τους 	
Δεξιότητα	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να αναπτύξουν αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη άποψη για τα κείμενα που διαβάζει ο/η νηπιαγωγός 2. Να αναπτύξουν σύνθετες εργασίες 3. Να αναπτύξουν συναισθήματα αγάπης απέναντι στο φυσικό περιβάλλον 4. Να αναπτύξουν πνεύμα συνεργασίας και ομαδικότητας 5. Οι μαθητές/ριες Ρομά να συμμετέχουν στη μαθησιακή διαδικασία και να αναπτύξουν τον προφορικό και τον γραπτό τους λόγο 	
Προαπαιτούμενες γνώσεις/δεξιότητες		
Οι μαθητές/ριες έχουν κατακτήσει ήδη βασικές έννοιες και έχουν συμμετάσχει σε διάφορα project. Γνωρίζουν τα γράμματα της αλφαβήτου και τους αριθμούς. Εάν κάποιος από τους μαθητές/ριες δεν		

έχουν κατακτήσει τις προ απαιτούμενες γνώσεις, δύναται να εργαστούν σε дуάδες ή ομάδες και ως ακολούθως θα υπάρξει υποστήριξη από συνομήλικο της ομάδας.

Ερωτήσεις-κλειδιά για τη διδασκαλία

Στόχος της παρέμβασης είναι η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επαφή των μαθητών/ριών με κείμενα που αναδεικνύουν την ενσυναίσθηση, με αποτέλεσμα η θεματική και η σκοποθεσία της ενότητας να καθορίσει τη μέθοδο που θα χρησιμοποιηθεί κατά την πορεία της διδασκαλίας.

Η εισαγωγή και η διαπραγμάτευση του θέματος γίνεται μέσα από δύο παραμύθια. Είναι κατάλληλα διαμορφωμένο έτσι ώστε να καλύπτει τάξεις νηπιαγωγείου με μεγάλο αριθμό νηπίων ή μεικτές τάξεις με μαθητές/τριες Ρομά. Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να αναφερθεί πως στο νηπιαγωγείο κυρίως λόγω των χαρακτηριστικών της ηλικίας των μαθητών/ριών, προτείνεται μία ελευθερία κινήσεων των εκπαιδευτικών ως προς τη διαχείριση του χρόνου της οργανωμένης δραστηριότητας και συχνά έχουν τη δυνατότητα να σταματήσουν και να συνεχίσουν τη δραστηριότητα αργότερα, αν και εφόσον παρατηρηθεί πως η ομάδα έχει κουραστεί.

Ομαδοποίηση

Οι δραστηριότητες που θα ακολουθήσουν γίνονται με τη συνεργατική μέθοδο και ατομικά. Πραγματοποιούνται σύμφωνα με το Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου (Π.Δ 79/2017-ΦΕΚ 109Α όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 23, ν. 4559/2018-ΦΕΚ 142Α) στο χρονικό διάστημα των προγραμματιζόμενων δραστηριοτήτων ΔΕΠΠΣ, ακολουθώντας τους στόχους του αναλυτικού προγράμματος. Στην αρχή του σεναρίου στην πρώτη δραστηριότητα με τις φωτογραφίες οι μαθητές/ριες θα χωριστούν σε ομάδες των τεσσάρων, ο χωρισμός θα γίνει μέσω του χρώματος των ρούχων. Στο αρχικό στάδιο της ανάγνωσης και στην παρακολούθηση του βίντεο οι μαθητές/τριες θα είναι σε ημικύκλιο ώστε να έχουν οπτική επαφή με τον/την νηπιαγωγό και το παραμύθι καθώς και για να παρακολουθήσουν το βίντεο. Στη συνέχεια και στα διάφορα στάδια ολοκλήρωσης της θεματικής θα εργάζονται σε ατομικό επίπεδο αλλά και σε ομάδες. Ο χωρισμός των ομάδων μπορεί να γίνεται με τυχαίο τρόπο λόγω της ηλικιακής ομάδας, ένας καλός και γρήγορος τρόπος χωρισμού σε ομάδες είναι ο εξής: Βάζουμε στη σειρά τα μέλη της ομάδας και αρχίζουμε να μετράμε ανάλογα με το πόσα άτομα θέλουμε να έχει η κάθε υποομάδα (αν θέλουμε να χωρίσουμε ανά 4 μια ομάδα των 20 μελών, τότε μετράμε από τον πρώτο 1-2-3-4-5, δίνοντας στον πρώτο τον αριθμό 1 και στον διπλανό του τον αριθμό 2, και συνεχίζουμε με τον ίδιο τρόπο με τους επόμενους. Στη συνέχεια λέμε να φτιάξουν μια ομάδα τα 1, άλλη μια τα 2 κ.λ.π.

Στρατηγικές και μέσα διαφοροποιημένης διδασκαλίας

Στρατηγικές Δ.Δ.

Στρατηγική διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς το περιεχόμενο: Cubing - Κύβοι⁹. Το Cubing είναι μια ευέλικτη και εύχρηστη στρατηγική διαφοροποίησης που καλεί τους μαθητές/ριες να εξετάσουν μία ιδέα, ένα λεξιλόγιο, μία θεματική ενότητα από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Δίνεται ή φτιάχνουν οι μαθητές/ριες

⁹Cowan, G. & Cowan, E. (1980). Writing. NY: Putman.

	<p>έναν κύβο που οι έξι πλευρές του, αντιπροσωπεύουν μία διαφορετική ερώτηση ή δραστηριότητα. Οι κύβοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ομαδικές ή ατομικές εργασίες. Κάθε μαθητής ρίχνει τον κύβο μία φορά και εκτελεί τη δραστηριότητα που εμφανίζεται. Εάν δεν του αρέσει η συγκεκριμένη δραστηριότητα έχει την επιλογή να ρίξει μία ακόμα φορά τον κύβο του (στρατηγική διαφοροποίησης ως προς την μαθησιακή προτίμηση και τα ενδιαφέροντα). Κάθε μαθητής θα ρίξει τον κύβο 2 έως 4 φορές ανάλογα με τον αριθμό των δραστηριοτήτων που έχει αποφασιστεί ο εκπαιδευτικός ότι θα πραγματοποιηθούν¹⁰.</p> <p>Στρατηγική διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς την Ετοιμότητα με καθοδηγούμενες ερωτήσεις και προσαρμογή των οδηγιών. Κατά την ανάγνωση του πρώτου παραμυθιού οι ερωτήσεις διαφοροποιούνται προς τους μαθητές/ριες Ρομά ώστε να εκμαιευθούν από τον/την νηπιαγωγό και να διευκολυνθούν οι μαθητές/ριες.</p> <p>Στρατηγική διαφοροποίησης της διδασκαλίας ως προς το τελικό προϊόν: «Σωκρατικό σεμινάριο»¹¹, οι μαθητές/τριες κάθε ομάδας κάνουν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο με τη σειρά, σχετικά με τα κείμενα που τους δόθηκαν για επεξεργασία. Η τεχνική αυτή βοηθά τα παιδιά στην κατανόηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, ενώ ο/η εκπαιδευτικός αξιολογεί τα επιχειρήματά τους τα οποία πρέπει να στηρίζονται στη γνώση που αποκόμισαν κατά τη μαθησιακή διαδικασία.</p>
<p>Μέσα Δ.Δ.</p>	<p>Μέσα διαφοροποίησης της διδασκαλίας: Κάρτες εξόδου¹²</p> <p>Οι Κάρτες Εξόδου είναι απαντήσεις των μαθητών/ριών σε ερωτήσεις στο τέλος μιας διδακτικής δραστηριότητας/μαθήματος/ημέρας. Δηλώνουν την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Κατά τη διάρκειά της διαδικασίας αυτής, κρίνεται αναγκαίο να παρέχεται στους μαθητές/ριες σαφής και συχνή ανατροφοδότηση¹³. Η διαφοροποίηση γίνεται στο τελικό προϊόν με στόχο ένα πιο διασκεδαστικό και ευχάριστο κλείσιμο της διδασκαλίας¹⁴. Δεδομένης της σημαντικότητας της αξιολόγησης, για την ανάπτυξη τόσο του μαθητή/τριας όσο και του εκπαιδευτικού, είναι σημαντικό οι δραστηριότητες όχι μόνο να</p>

¹⁰Tomlinson, C. (2005). How to differentiate instruction in mixed-ability classrooms. NJ: Pearson, Merrill Prentice Hall.

¹¹Schneider, E. (2000). Shifting into high gear. Educational Leadership, 58(1), 57–60.

¹²Tomlinson C. and Moon T, (2013). Assessment and student success in a differentiated classroom. Alexandria, VA: ASCD.

¹³Black, P., & Wiliam, D. (2009). Developing the theory of formative assessment. Educational Assessment, Evaluation and Accountability, 21(1), 5-31.

¹⁴Moon, T. R. (2005). The role of assessment in differentiation. Theory into Practice, 4(3), 226-233.

	<p>αξιολογούν αλλά και να «διδάσκουν», χωρίς να εμμένουν στους γνωστικούς στόχους¹⁵.</p> <p>Μέσα διαφοροποίησης της διδασκαλίας: Μέσω της δραστηριότητας «Μάντεψε τι έχω στο κεφάλι μου». Με τη σειρά τα παιδιά που το επιθυμούν σηκώνονται στην παρεούλα και φορούν ένα στεφάνι πάνω στο οποίο βρίσκεται η εικόνα ενός συναισθήματος και με ερωτήσεις στα υπόλοιπα παιδιά προσπαθούν να καταλάβουν το συναίσθημα που έχουν πάνω στο κεφάλι τους.</p>
Υλικό – Φύλλα εργασίας	
Σε ποιο στάδιο της διδασκαλίας αξιοποιείται το υλικό/φύλλο εργασίας που προτείνετε;	<p>Υλικό 1: Φωτογραφίες με διάφορα ζώα και φυτά βλ. παράρτημα σ. 86-89</p> <p>Υλικό 2: Το παραμύθι Ουπς!: http://114nipiagogeio.blogspot.com/2019/01/blog-post.html</p> <p>Υλικό 3: Βίντεο από το youtube: «το δέντρο που έδινε» https://www.youtube.com/watch?v=OTCfOUBI5II</p> <p>Υλικό 4: Παιχνίδι Κύβου με Συναισθήματα: Κύβοι από φελιζόλ ή χαρτόνι σ.98</p> <p>Υλικό 5: Φύλλο εργασίας 1 για περιεχόμενο βλ. παράρτημα σ. 90</p> <p>Υλικό 6: Φύλλο εργασίας 2 για επεξεργασία βλ. παράρτημα σ. 91</p> <p>Υλικό 7: Διδακτικό υλικό για την δραστηριότητα Μάντεψε τι έχω στο κεφάλι μου» βλ. παράρτημα σ. 94-95</p> <p>Υλικό 8: Φύλλο εργασίας 3 για εργασία στο σπίτι βλ. παράρτημα σ. 93</p> <p>Υλικό 9: Φύλλο εργασίας 3 για εργασία στο σπίτι βλ. παράρτημα σ. 96-97</p> <p><u>Μέσα διδασκαλίας</u></p> <p>Υλικό 1: Υπολογιστής</p> <p>Υλικό 2: Βιντεοπροβολέας</p> <p>Υλικό 3: Χαρτόνια σε διάφορα χρώματα</p> <p>Υλικό 4: Σχήματα κομμένα</p> <p>Υλικό 5: Χαρτιά</p> <p>Υλικό 6: Ψαλίδια</p> <p>Υλικό 7: Μαρκαδόροι</p> <p>Υλικό 8: Πίνακας</p>
Αξιολόγηση	
Είδος αξιολόγησης	<p>Καθ' όλη την διάρκεια των δραστηριοτήτων θα γίνονται ερωτήσεις στους μαθητές/ριες, στόχος των ερωτήσεων δεν είναι η αξιολόγηση αλλά η εμπλοκή και ευαισθητοποίηση τους (διαγνωστική αξιολόγηση). Κατά την διαμορφωτική αξιολόγηση θα υπάρξουν φύλλα εργασίας (φύλλο εργασίας 1, βλ. παράρτημα) με σκοπό τον έλεγχο της κατανόησης των κείμενων από τους μαθητές/ριες, για παράδειγμα στη 2η Δραστηριότητα όπου οι μαθητές/ριες έχουν την επιλογή να</p>

¹⁵Hattie, J. (2012). Know thy impact. Educational Leadership, 1(70), 18-23.

	<p>κατασκευάσουν το δέντρο ή να το ζωγραφίσουν. Η διαμορφωτική αξιολόγηση πραγματοποιείται κατά την εξέλιξη της διδασκαλίας και εξετάζει αν η πορεία της βρίσκεται σε αντιστοιχία με τους στόχους, τις ανάγκες και την πρόοδο των μαθητών/τριών ελέγχοντας παράλληλα με ερωτήσεις βασισμένες στο οπτικοακουστικό υλικό που παρουσιάζεται, τις γνώσεις των μαθητών/-τριών στο θέμα του μαθήματος. Τα παιδιά εντοπίζουν και πάλι τα αντικείμενα που πέταξε πάνω στο δέντρο ο Φλόυντ για να πιάσει τον χαρταετό του, ο/ η νηπιαγωγός τα καταγράφει στον πίνακα και με διαδοχική χρήση του λόγου το καθένα από αυτά αναφέρεται σε αυτό που θυμάται και του έκανε εντύπωση. Αυτό χρησιμεύει ως δραστηριότητα ανατροφοδότησης για τη συνέχεια του μαθήματος. Στην τελική αξιολόγηση χρησιμοποιούνται οι κάρτες εξόδου και η στρατηγική διαφοροποίησης της αξιολόγησης «Σωκρατικό σεμινάριο». Επίσης θα δοθούν φύλλα εργασίας (φύλλο εργασίας 3, βλ. παράρτημα) που θα κληθούν να κάνουν οι μαθητές/ριες στο τέλος του μαθήματος αλλά και στο σπίτι.</p>
Τρόπος αξιολόγησης	<p>Υλικό αξιολόγησης 1: Φύλλο εργασίας 1 για το πρώτο κείμενο σ. 90-93 Υλικό αξιολόγησης 2: Φύλλο εργασίας 2 για το δεύτερο κείμενο σ. 91 Υλικό αξιολόγησης 3: Διαβαθμισμένες κάρτες εξόδου Υλικό αξιολόγησης 4: Φύλλα εργασίας 3 για εργασία στο σπίτι σ. 96 Υλικό αξιολόγησης 5: Φύλλο εργασίας 3 για εργασία στο σπίτι σ. 97</p>

Πρότυπο για τον Σχεδιασμό Μαθήματος Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας

Διαφοροποίηση	Ως προς την ετοιμότητα	Ως προς τα ενδιαφέροντα	Ως προς τη μαθησιακή προτίμηση
Περιεχομένου	X	X	X
Επεξεργασίας	X	X	
Τελικού προϊόντος	X		X

Χρόνος	Βήματα διδασκαλίας	Μαθησιακές και διδακτικές ενέργειες	Στοιχεία διαφοροποίησης (Στρατηγικές και μέσα)
20'	Ο/Η νηπιαγωγός ανακοινώνει στα παιδιά πως σήμερα έχουν μια αποστολή. Πρέπει να βρουν όλες τις διαφορές και ομοιότητες από τις εικόνες που θα τους	1.Ο/η νηπιαγωγός συζητάει με τους μαθητές/ριες το θέμα που θα πραγματευτούν.	Διαφοροποίηση ως προς τη Διαδικασία: Δραστηριότητα 1η (10 λεπτά): Τα παιδιά είναι χωρισμένα σε ομάδες των 4 παιδιών (ο

	<p>δείξει. Ο/Η νηπιαγωγός, για να εισάγει τους μαθητές/ριες της στο θέμα που θα πραγματευτούν και για να δημιουργήσει κίνητρα για συμμετοχή, επικαλείται την μέθοδο της παρατήρησης φέρνοντας στην τάξη εικόνες από διαφορετικά ζώα και φυτά (βλ. παράρτημα με εικόνες) οι οποίες φαινομενικά είναι ίδιες αλλά με οπτική εξέταση από τους μαθητές/ριες θα διακρίνουν στοιχεία της διαφορετικότητας τους και με παρόμοιο τρόπο θα καταλήξει στους ανθρώπους. Εξηγεί ότι διαφορετικότητα, υπάρχει και στη φύση, στα δέντρα, τα λουλούδια, στα πουλιά, στα ψάρια, στα ζώα. Έπειτα θα ακολουθήσει διάλογος και συζήτηση σχετικά με την φύση και τον τρόπο σκέψης μας, με σκοπό να ενισχύσει την ενσυναίσθηση των μαθητών/ριών και να τονίσει την σημαντικότητα της φύσης.</p>	<p>2.Ο/η νηπιαγωγός δείχνει στους μαθητές/ριες τις εικόνες</p> <p>3.Οι μαθητές/ριες προσπαθούν να βρουν τις διαφορές και τις ομοιότητες των εικόνων</p> <p>4.Ο/η νηπιαγωγός εξηγεί στους μαθητές/ριες για τον διαφορετικό τρόπο σκέψης των ανθρώπων, για την απερισκεψία του ανθρώπου και για την προσφορά της φύσης.</p>	<p>χωρισμός σε ομάδες διαμορφώνεται ανάλογα με τον αριθμό παιδιών στην τάξη και δεν είναι δεσμευτικός). Ο/Η νηπιαγωγός δίνει στα παιδιά τις εικόνες σε κάθε ομάδα και τους ζητάει να συνεργαστούν ώστε να κυκλώσουν πάνω στις εικόνες – τις ομοιότητες και τις διαφορές.</p> <p>Στο τέλος η κάθε ομάδα παιδιών παρουσιάζει στην ολομέλεια της τάξης πόσες ομοιότητες και διαφορές εντόπισε και η κάθε ομάδα συμπληρώνει με τη σειρά της όσες διαφορές και ομοιότητες εντόπισαν και δεν είχαν εντοπίσει αρχικά (βλ. παράρτημα με τις εικόνες).</p>
40'	<p>Ανάγνωση του πρώτου παραμυθιού «Ουπς» του Όλιβερ Τζέφερς.</p> <p>Λίγα λόγια για το παραμύθι: Ο χαρταετός του μικρού Φλόιντ σκαλώνει στα κλαδιά ενός δέντρου. Παρακολουθούμε την προσπάθεια του Φλόιντ να κατεβάσει το χαρταετό του από τον δέντρο Το αγαπημένο του παπούτσι, ένα ποδήλατο, ένας νεροχύτης, το πυροσβεστικό</p>	<p>1.Αρχικά παρατηρούμε το εξώφυλλο και το οπισθόφυλλο του βιβλίου, τον τίτλο και το όνομα του συγγραφέα. Οι μαθητές/ριες προσπαθούν να μαντέψουν το περιεχόμενο του βιβλίου.</p> <p>2.Ο/Η νηπιαγωγός διαβάζει το κείμενο ενώ παράλληλα</p>	<p>Διαφοροποίηση της διδασκαλίας ως προς την Ετοιμότητα με καθοδηγούμενες ερωτήσεις και προσαρμογή των οδηγιών. Οι Μαθητές/τριες Ρομά θα διευκολυνθούν στη συμμετοχή τους στη συζήτηση με κάποιες ακόμη πιο συγκεκριμένες ερωτήσεις, για να μην αποπροσανατολιστούν.</p>

<p>όχημα με τους πυροσβέστες και μια φάλαινα είναι μερικά μόνο από τα αντικείμενα που καλύπτουν κάθε ελεύθερη επιφάνεια του δέντρου. Ο χαρταετός πέφτει τελικά από το δέντρο και ο Φλόιντ περνάει μια υπέροχη μέρα αλλά τελικά το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί είναι μεγαλύτερο με όλα αυτά τα πράγματα που έχουν μείνει πάνω στο δέντρο.</p> <p>Στο μάθημα παρουσιάζονται δυο κείμενα με διαφορετικό περιεχόμενο και γίνεται προσπάθεια από τον/την νηπιαγωγό να διερευνηθούν όλες οι παράμετροι που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της υποκειμενικότητας των πρωταγωνιστών ώστε να ακολουθήσει η συγκριτική εξέταση η οποία θα βοηθήσει τους μαθητές/ριες να κατανοήσουν ότι η φύση είναι σημαντική και πρέπει να την σεβόμαστε καθώς και να μάθουν να σκέφτονται τον άλλον και να μπαίνουν στην θέση του. Ο/Η νηπιαγωγός θα παρουσιάσει τα δύο κείμενα με σκοπό την ενίσχυση της ενσυναίσθησης των μαθητών/ριών. Το συγκεκριμένο παραμύθι μας δείχνει πως μπορούμε να αντιμετωπίσουμε ένα πρόβλημα και να ανακαλύψουμε ότι τελικά η λύση</p>	<p>δείχνει στους μαθητές/ριες τις εικόνες του βιβλίου.</p> <p>3. Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης γίνονται διακοπές προκειμένου τα παιδιά να συμμετέχουν ενεργά επιστρατεύοντας τη φαντασία τους, ζητείται από τα παιδιά να μαντέψουν τη συνέχεια της ιστορίας.</p> <p>4. Αφού αναγνωστεί το βιβλίο, καλούνται τα παιδιά να απαντήσουν σε βασικές ερωτήσεις δομής και περιεχομένου.</p> <p>5. Επίσης, προσπαθούν να αποδώσουν περιληπτικά την ιστορία και να περιγράψουν τον ήρωα.</p> <p>6. Οι μαθητές/ριες εντοπίζουν τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν από την απερισκεψία του μικρού αγοριού.</p> <p>7. Έπειτα ο/η νηπιαγωγός κάνει μια συζήτηση όσον αφορά τις εντυπώσεις και τα συναισθήματα που δημιούργησε στους μαθητές/ριες.</p>	<p>Συγκεκριμένα: στην ερώτηση «με ποια σειρά πέταξε τα αντικείμενα;», μπορούμε να κάνουμε μερικές κατευθυντικές ερωτήσεις του τύπου: τι πέταξε πρώτα τον νεροχύτη ή την φάλαινα;</p> <p>Διαφοροποίηση ως προς την αξιολόγηση: Δραστηριότητα 2η (7 λεπτά): Σε αυτή τη δραστηριότητα οι μαθητές/ριες έχουν την επιλογή να κατασκευάσουν το δέντρο ή να το ζωγραφίσουν. Στην ολομέλεια, τα παιδιά εντοπίζουν και πάλι τα αντικείμενα που πέταξε πάνω στο δέντρο ο Φλόιντ για να πιάσει τον χαρταετό του, τα μετρήσαμε και μετά κάθε παιδί ανέλαβε να ζωγραφίσει και από ένα αντικείμενο. Επίσης καταγράψαμε στον πίνακα όλα τα αντικείμενα που πέταξε και με διαδοχική χρήση του λόγου το καθένα από αυτά αναφέρεται σε αυτό που θυμάται και του έκανε εντύπωση. Αυτό χρησιμεύει ως δραστηριότητα ανατροφοδότησης για τη συνέχεια του μαθήματος. Στο τέλος χωρίζουμε σε ομάδες και η κάθε ομάδα αναλαμβάνει να ζωγραφίσει ή κατασκευάσει το δικό της δέντρο του Φλόιντ και έπειτα</p>
---	---	---

	<p>είναι απλή και δεν χρειάζονται περίπλοκα σχέδια.</p>	<p>8.Αφήγηση των κυριότερων σημείων από τους μαθητές/ριες και έλεγχος της κατανόησης του κειμένου.</p>	<p>ενώνουμε τις ζωγραφιές ώστε να φτιάξουμε όλοι μαζί ένα λιβάδι για την τάξη μας!</p>
<p>70'</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Στη συνέχεια του μαθήματος, Θα γίνουν αναφορές και σύνδεση στην προηγούμενη εργασία των μαθητών/ριών έτσι ώστε να υπάρχει συνέχεια και να αποτυπώσουν οι ίδιοι τη συνέχεια της δουλειάς τους. ➔ Αφόρμηση: Η παρακολούθηση του κινούμενου σχεδίου https://www.youtube.com/watch?v=if_PTrX1dNA / https://www.youtube.com/watch?v=OTCfOUBIS ➔ Αναπαραγωγή μέσω βίντεο του δεύτερου κειμένου: «το δέντρο που έδινε» του Σελσιλβερστάιν. ➔ Προσεγγίζοντας διαθεματικά το θέμα των συναισθημάτων, της ενσυναίσθησης και της φύσης, αντί να διαβάσουμε στα παιδιά το κείμενο επιλέγουμε να παρουσιάσουμε ένα 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Οι μαθητές/-τριες παρακολουθούν το βίντεο και στη συνέχεια απαντούν προφορικά στις ερωτήσεις που τους έχουν δοθεί. 2. Τα παιδιά καλούνται να αποδώσουν με δικά τους λόγια το βίντεο και να απαντήσουν σε ερωτήσεις κατανόησης. 3. Ο εκπαιδευτικός θέτει το ερώτημα της προσφοράς των δέντρων στον άνθρωπο. 4. Οι μαθητές/-τριες προσπαθούν να περιγράψουν τον ήρωα. 5. Μετά την επεξεργασία των κειμένων οι μαθητές/ριες 	<p><u>Ερωτήσεις κατανόησης:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ποια σχέση έχουν το αγόρι και η μηλιά; - Τι ζητάει το αγόρι από την μηλιά; - Τι δίνει η μηλιά στο αγόρι; - Γιατί η μηλιά έδινε πράγματα στο αγόρι; - Ποια συναισθήματα εντοπίζονται στο κείμενο; - Αν ήσουν η μηλιά σε ποιον θα ήθελες να δείξεις την αγάπη σου και με ποιον τρόπο; - Πως νοιώσατε με την συμπεριφορά του αγοριού; - Πως νοιώσατε με την συμπεριφορά της μηλιάς; <p>Δραστηριότητα 3η (20 λεπτά): Παιχνίδι Κύβου με Συναισθήματα: Ετοιμάζουμε τρισδιάστατους κύβους από φελιζόλ ή χαρτόνι. Σε κάθε έδρα του κύβου κολλάμε, λόγου χάρη ένα συναίσθημα που αντιστοιχεί στο συναίσθημα της χαράς και ζητάμε από τους μαθητές/ριες να χρησιμοποιούν ο καθένας τον κύβο σαν ζάρι κι ανάλογα</p>

<p>βίντεο με το παραμύθι του Σελσιλβεροστάιν «το δέντρο που έδινε».</p> <p>➡ Μετά την προβολή του βίντεο ο/η νηπιαγωγός μέσα από διερευνητικές ερωτήσεις προσπαθεί να εμβαθύνει στις σκέψεις και τα συναισθήματα των παιδιών πάνω στο θέμα.</p> <p><u>Ερωτήσεις κατανόησης:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ποια σχέση έχουν το αγόρι και η μηλιά; - Τι ζητάει το αγόρι από την μηλιά; - Τι δίνει η μηλιά στο αγόρι; - Γιατί η μηλιά έδινε πράγματα στο αγόρι; - Ποια συναισθήματα εντοπίζονται στο κείμενο; - Αν ήσουν η μηλιά σε ποιον θα ήθελες να δείξεις την αγάπη σου και με ποιον τρόπο; - Πως νοιώσατε με την συμπεριφορά του αγοριού; - Πως νοιώσατε με την συμπεριφορά της μηλιάς; <p>➡ Δραστηριότητα 3</p> <p>➡ Δραστηριότητα 4</p> <p>➡ Οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν το φύλλο εργασίας</p>	<p>καταθέτουν την άποψη τους ελεύθερα για τα θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν. Γίνεται διάλογος και ανταλλαγή απόψεων.</p> <p>6. Δραστηριότητα 3</p> <p>7. Δραστηριότητα 4</p> <p>8. Οι μαθητές/ριες συμπληρώνουν το φύλλο εργασίας</p>	<p>με την έδρα που θα τους τύχει να εξηγούν στην ομάδα τους ή στην ολομέλεια της τάξης τι σημαίνει η κάθε έκφραση. Η ίδια άσκηση-παιχνίδι μπορεί να γίνει με άλλον κύβο που σε κάθε έδρα του θα περιλαμβάνει εκφράσεις με το συναίσθημα του θυμού και σε άλλον κύβο με εκφράσεις με το συναίσθημα του φόβου, της στεναχώριας, καλοσύνης κτλ. Ακόμα μπορούμε να φτιάξουμε έναν κύβο που να περιλαμβάνει σε κάθε έδρα εκφράσεις και από τα τρία διαφορετικά συναισθήματα και να ζητάμε από τους μαθητές/ριες πρώτα να μας πουν με ποιο συναίσθημα (χαρά, θυμός, φόβος, λύπηση) σχετίζεται η κάθε έκφραση και στη συνέχεια να την εξηγήσουν στους άλλους μαθητές/ριες της ομάδας τους ή στην ολομέλεια της τάξης. Είναι πολύ σημαντικό αυτή η παιγνιώδης δραστηριότητα να πραγματοποιηθεί με την ενεργητική συμμετοχή όλων των μαθητών/ριών με ανάλογη ομαδοποίηση. Πιο συγκεκριμένα, είναι πολλαπλά ωφέλιμο οι μαθητές/ριες πρώτα να κατασκευάσουν οι ίδιοι τους κύβους και στην συνέχεια να παίξουν το εν λόγω παιχνίδι μεταξύ τους.</p>
--	---	---

			<p>Δραστηριότητα 4η (10 λεπτά): Ολομέλεια Φτιάχνουμε μια μηλιά από καρδούλες που περιέχουν μηνύματα σχετικά με το τι χρειάζεται κάποιος για να είναι ευτυχισμένος.</p> <p>Δραστηριότητα 5η (10 λεπτά) Τα παιδιά συμπληρώνουν τα φύλλα εργασίας που αφορούν τα γραματάκια.</p>
20'	<ul style="list-style-type: none"> ➔ Η νηπιαγωγός μέσα από συζήτηση επανέρχεται στη φύση και στα συναισθήματα τα οποία υπάρχουν στο σχολικό περιβάλλον, στην καθημερινότητα των παιδιών αλλά και ειδικότερα στον πίνακα και στις δραστηριότητες που επεξεργάστηκαν. ➔ «Σωκρατικό σεμινάριο», οι μαθητές/τριες κάθε ομάδας κάνουν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο ➔ Τα παιδιά παίζουν το παιχνίδι «Μάντεψε τι έχω στο κεφάλι μου»: ➔ Οι Κάρτες Εξόδου είναι απαντήσεις των μαθητών σε ερωτήσεις στο τέλος μιας ενότητας. Ουσιαστικά σηματοδοτούν την ολοκλήρωση της διαδικασίας μέσα από 	<p>1.«Σωκρατικό σεμινάριο», οι μαθητές/τριες κάθε ομάδας κάνουν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο.</p> <p>2.Τα παιδιά παίζουν το παιχνίδι «Μάντεψε τι έχω στο κεφάλι μου»:</p> <p>3.Προκειμένου ο/η νηπιαγωγός να έχει μία εικόνα για τον/την κάθε μαθητή/ρια σε σχέση με το τι κατέκτησε από τους μαθησιακούς στόχους και για να έχει ολοκληρωμένη εικόνα για το τι έχει κατανοήσει ο/η μαθητής/ρια, χρησιμοποιεί τις κάρτες εξόδου.</p> <p>4.Ο/Η νηπιαγωγός δείχνει στα παιδιά τις Κάρτες εξόδου και τους εξηγεί ότι είναι μια μορφή αξιολόγησης με σκοπό να αντιληφθεί τι έχει</p>	<p>Τελική Αξιολόγηση: Δραστηριότητα 6η (10 λεπτά): «Σωκρατικό σεμινάριο», οι μαθητές/τριες κάθε ομάδας κάνουν ερωτήσεις ο ένας στον άλλο με τη σειρά, σχετικά με τα κείμενα που τους δόθηκαν για επεξεργασία. Η τεχνική αυτή βοηθά τα παιδιά στην κατανόηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, ενώ ο/η εκπαιδευτικός αξιολογεί τα επιχειρήματά τους τα οποία πρέπει να στηρίζονται στη γνώση που αποκόμισαν κατά τη μαθησιακή διαδικασία.</p> <p>Παιχνίδι παραλλαγή: Μάντεψε τι έχω στο κεφάλι μου»: Με τη σειρά τα παιδιά που το επιθυμούν σηκώνονται στην παρεούλα και φορούν ένα στεφάνι που πάνω έχει την εικόνα ενός συναισθήματος και με ερωτήσεις στα υπόλοιπα παιδιά προσπαθούν</p>

<p>τελικές απαντήσεις σε καίρια ερωτήματα: -Ανέφερε ένα πράγμα που έμαθες σήμερα, - Τι σε δυσκόλεψε περισσότερο σήμερα; - Ανέφερε κάτι που σε βοήθησε να μάθεις σήμερα, - Ανέφερε κάτι που δεν καταλαβαίνεις ακόμη, - Η ομαδική δουλειά σου φαίνεται ευκολότερη ή δυσκολότερη;</p>	<p>κατανοήσει ο κάθε μαθητής/ρια απ' το μάθημα, έτσι ρωτάει τα παιδιά τι τους άρεσε και τι τους δυσκόλεψε (Κάρτες Εξόδου). 5.Τα παιδιά απαντούν 6.Ο/Η νηπιαγωγός μοιράζει τα φύλλα εργασίας για το σπίτι.</p>	<p>να καταλάβουν το συναίσθημα που έχουν πάνω στο κεφάλι τους. Κάρτες- Ερωτήσεις Εξόδου: Στη διαδικασία της ολοκλήρωσης τα ίδια τα παιδιά αναφέρουν ποιο ήταν το σημείο αυτής της δραστηριότητας που τους άρεσε και ποιο ήταν αυτό που τους δυσκόλεψε.</p>
---	--	---

Παράρτημα

Διδακτικό υλικό

Υλικό 1: Ενδεικτικό Φωτογραφικό Υλικό σχετικό με τα ζώα και τα φυτά

Υλικό Αξιολόγησης

Υλικό αξιολόγησης 1: Φύλλα εργασίας για το πρώτο κείμενο

1. Βάλτε σε κύκλο το πρώτο γράμμα των λέξεων και μετά γράψτε τις με αλφαβητική σειρά: γάτα, αυτοκίνητο, βάρκα, καρέκλα, σπίτι, ποδήλατο, ρινόκερος, νταλίκια, χαρταετός, ουρακοτάγκος.

Στη συνέχεια ενώστε τις λέξεις με τις εικόνες.

1. Α 2. Ββ 3. Γγ 4. Δδ 5. Εε 6. Ζζ 7. Ηη 8. Θθ 9. Ιι 10. Κκ 11. Λλ
 12. Μμ 13. Νν 14. Ξξ 15. Οο 16. Ππ 17. Ρρ 18. Σσς 19. Ττ 20. Υυ .
 21. Φφ 22. Χχ 23. Ψψ 24. Ωω

αυτοκίνητο

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

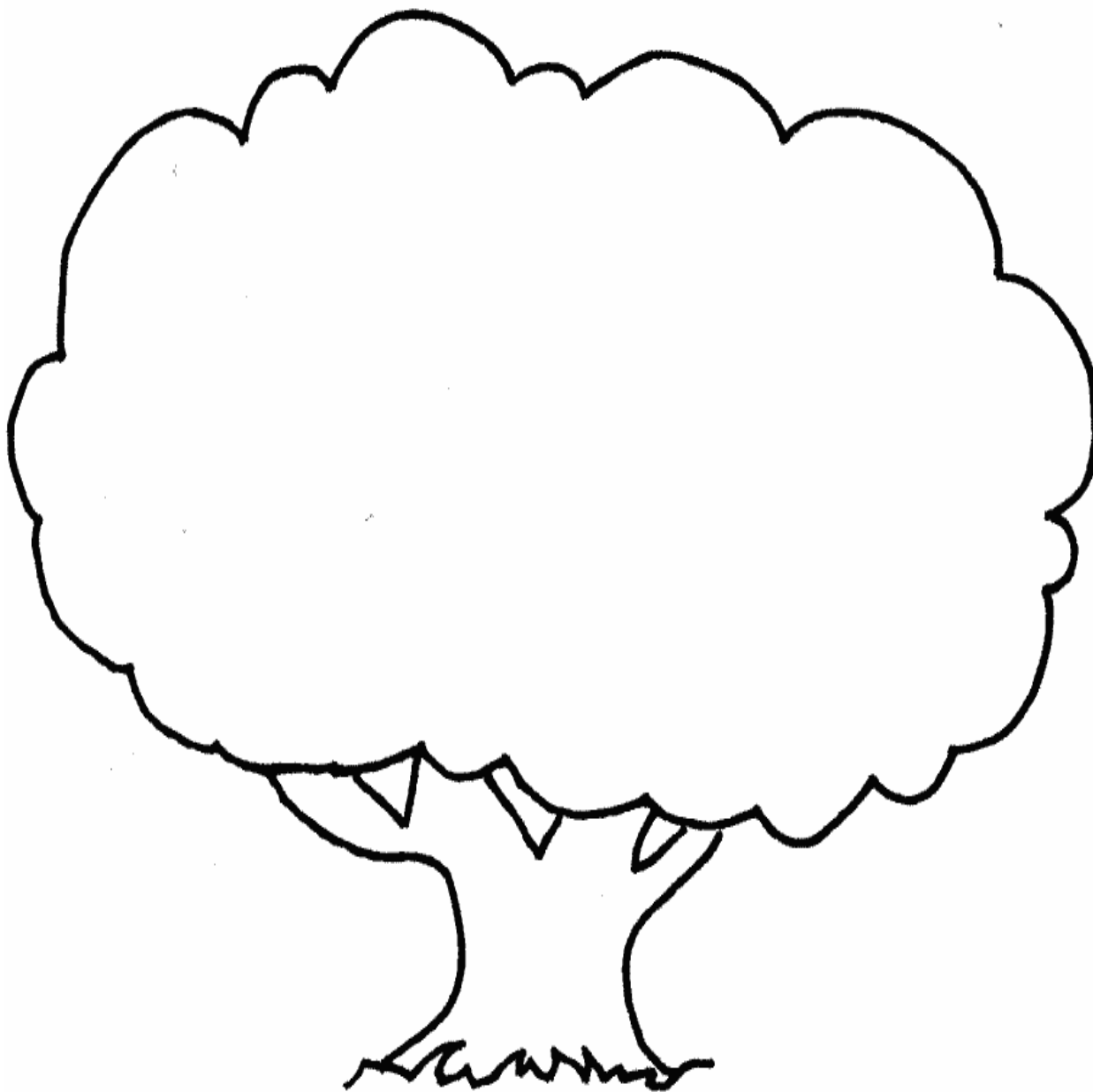

Υλικό αξιολόγησης 2: Το Δέντρο του Φλόιντ

2. Ζωγραφίστε το δέντρο του Φλόιντ και κολλήστε τα πράγματα που σφάλωσαν στο δέντρο και βάλτε από κάτω το όνομα της κάθε λέξης.

Το Δέντρο του Φλόιντ

Υλικό αξιολόγησης 3:

1. Η νηπιαγωγός λέει κάποιο γράμμα φωναχτά και τα παιδιά κυκλώνουν τα γράμματα. Πχ θέλω να κυκλώσετε το δ μικρό.

Α ε λ (δ) μ Σ α Ε Θ β Ε α Ι ε Ι Γ Ρ Λ Α Β Θ Γ γ β Α Κ Μ (δ) η φ π ρ σ
 Γ Δ Ε γ κ Λ θ ε Π Μ Δ ι α Δ κ μ α Α β Ι Γ ε (δ) λ Β γ Ε β α β ε θ φ

2. Διαβάζω προσεκτικά τις λέξεις από την στήλη Β και βάζω σε κύκλο το κεφάλαιο και μικρό γράμμα που αντιστοιχεί στο ίδιο γράμμα της στήλης Α.

Στήλη Α

Στήλη β

Α,α : πατάτα μακαρόνια ΚΑΡΕΚΛΑ τσάντα ΑΜΑΞΙ

Ε,ε : μέλι ΚΑΤΕΛΟ κασετίνα μπλε ΝΕΡΟ

Δ,δ : δώρο δέντρο ΑΔΕΡΦΟΣ κάδος ΔΕΜΑ

Γ,γ : γάτα ΑΓΑΠΗ αγελάδα ΓΛΑΣΤΡΑ άλογο

Β,β : βάτραχος ΒΙΒΛΙΟ βοήθεια βαλίτσα ΒΡΟΧΗ

Μ,μ : ΜΑΤΙ μύτη μήλο ΜΑΜΑ ψέμα ΔΕΜΑ

Ι,ι : ιστός χέρι ΠΑΤΤΙ κίτρινο ποτήρι ΚΑΣΕΤΙΝΑ

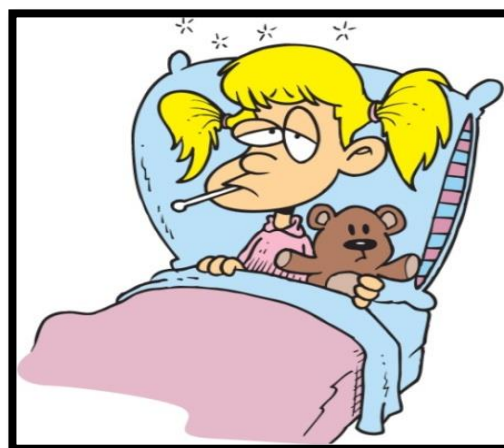
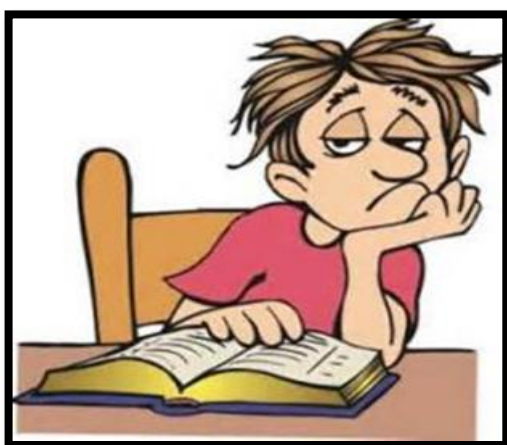
Κ,κ : καρέκλα ΚΟΚΚΙΝΟ καφέ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ κίτρινο

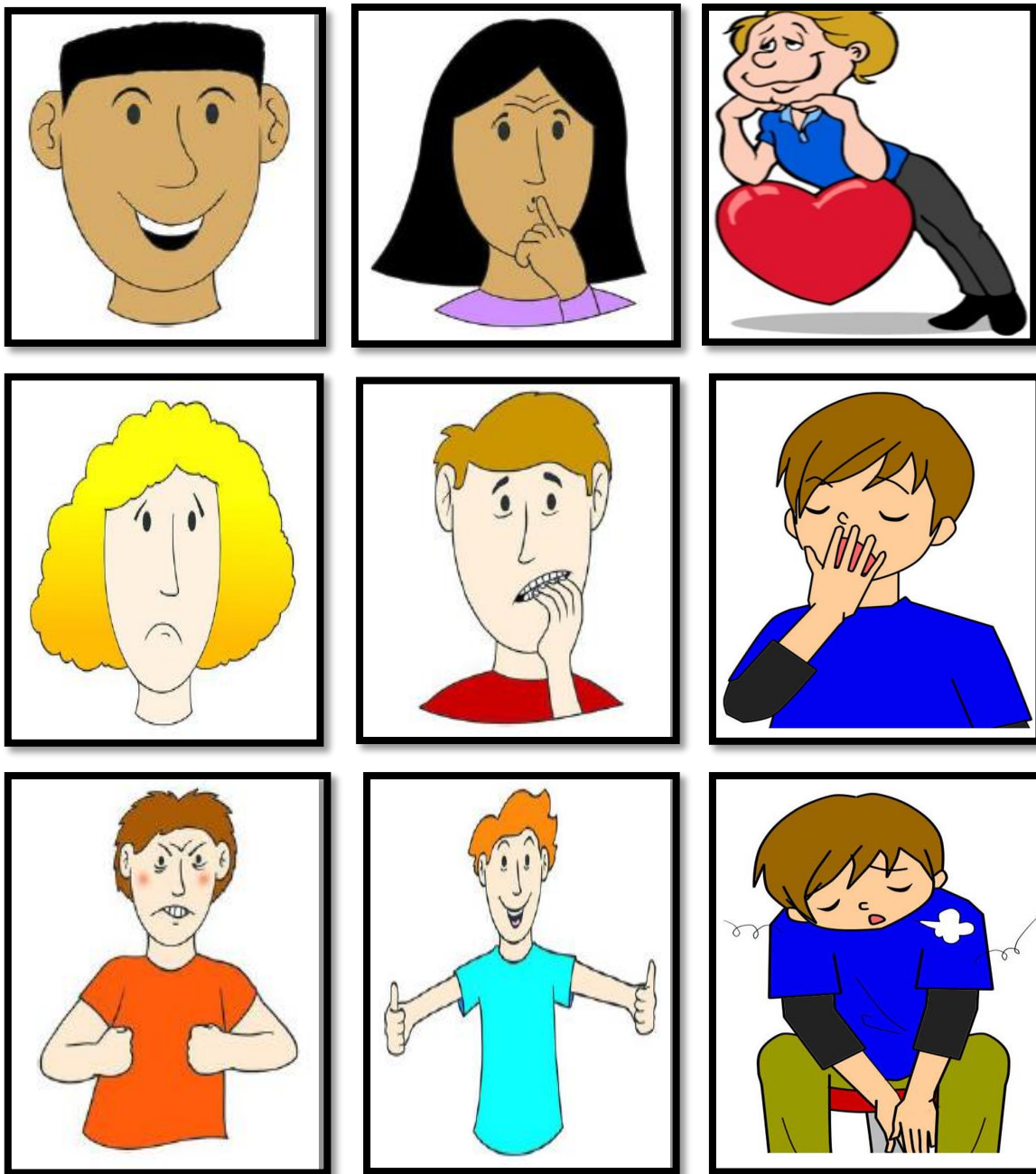
Λ,λ : λάμπα θάλασσα ΜΑΛΛΙΑ λεμόνι ΗΛΙΟΣ λιβάδι

Διδακτικό υλικό

Υλικό 2: Φύλλα εργασίας για το δεύτερο κείμενο. Ενδεικτικές εικόνες συναισθημάτων

Ο/η Νηπιαγωγός δείχνει τις κάρτες και οι μαθητές/ριες μαντεύουν τα συναισθήματα (Οι μαθητές/ριες απαντούν μετά από ερώτηση του/της νηπιαγωγού)

Υλικό Αξιολόγησης

Υλικό αξιολόγησης 4: Φύλλο εργασίας 3 για το σπίτι

1. Ουπς! Το “α” χάθηκε. Βάλτε στις λέξεις το γράμμα “α” όπου λείπει.

Τ__ πουλι__ Τ__ δέντρ__

Η κούνι__

Τ__ λουλούδι__ Η μέλισσ__

2. Ουπς! Το “ο” χάθηκε. Βάλτε στις λέξεις το γράμμα “ο” όπου λείπει.

Τ__ δέντρ__ Τ__ λ__ υλ__ υδι__

Τ__ π__ υλί__ Η κ__ υνια__

3. Ενώστε με μία γραμμή

Μου αρέσει...

Μου αρέσουν...

...τα δέντρα

...η κούνια

...τα λουλούδια

...η μέλισσα

...τα πουλιά

...το δέντρο

...το λουλούδι

...οι μέλισσες

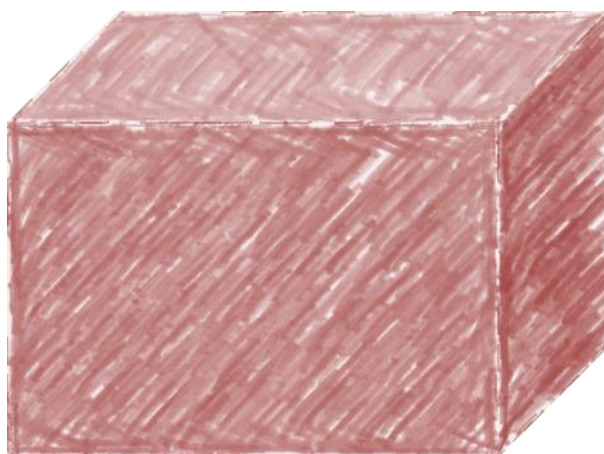
...οι κούνιες

...το πουλί

Διδακτικό υλικό

Υλικό 4: Παιχνίδι Κύβου με Συναισθήματα¹⁶: Κύβοι από φελιζόλ ή χαρτόνι

Οι κύβοι των συναισθημάτων

¹⁶ Παντελιάδου, Σ. (2008). Διαφοροποιημένη Διδασκαλία. Στο Σ. Παντελιάδου & Φ.Αντωνίου (Επιμ.), Διδακτικές προσεγγίσεις και πρακτικές για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες (σσ. 7-17). Βόλος: Γράφημα.